

szabályrendeletet a nyersházbér adóra fektetve változtassa meg. A javaslatot elfogadom.

Balogh Károly felszólalását a bizottság tagjai helyesléssel fogadták.

Bokor Pál: Szabó Gyula bizottsági tag indítványára reflektálva, nem tartom helyesnek a javítási munkát vállalkozónak kiadni, mert ebben az esetben az ellenőrzést a vállalkozó végezné. Ezenfelül még többlet kiadás is. Balogh bizottsági tag ur. proposíciójára, hogy a nyers házbérjövdelem után

legyen a vízdíj fizetendő, az a válaszom, miszerint ez az országban nem dívik. Ahhoz, hogy a vízvezetéki szabályrendelet átdolgozása iránt külön javaslatot tesz, hozzájárulok. Ha a magasnyomású vízvezeték az egész városban be lesz vezetve, erre feltétlen szükségünk lesz.

Dr. Somogyi Szilveszter megállapítja, hogy a bizottság *az előadó javaslatát általánosságban elfogadta*. A javaslatot átteszik a tanácshoz, amely azt a közgyűlés elé fogja terjeszteni.

Katonai mintakórház Szegeden.

— A szerb harctérről minden katona idekerül. — Szerb menekültek megfigyelés alatt. —

(Saját tudósítónktól.) Valósággal mozifilmre kívánczós boszorkányos gyorsasággal — szinte egyik napról a másikra — egy zombékos, náddal benőtt területen olyan mintaszerű kórháztelepet létesített a hetedik hadtest építési osztálya, hogy az ritkítja párját. Csendben, minden feltűnés nélkül, ezelőtt nyolc nappal adták át a kórházat rendeltetésének s máris megállapítható, hogy a maga nemében házagpótló intézmény. A külvilágtól elszigetelt kórház-város Götz Alajos alezredesnek, a katonai építészeti osztály igazgatójának tervei szerint készült. Kolumbán József százados, a szegedi körlet osztályvezetőjének felügyelete alatt. Magát az építés technikai részét Riesz Sándor mérnökkari hadnagy vezette.

Götz alezredes meghívására ma a szegedi sajtó gépviselőivel ismertette meg az intézményt Riesz Sándor hadnagy és Rónay Ákos főhadnagy, a kórház parancsnoka. Bemutatták az egész folyamatot: a katonák megérkezésétől, — a kórházból való távozásig. Láttuk, hogy milyen egészségügyi művelten megy keresztül minden a harctérről visszaérkező katona: megfürdetik, megnyirják, ruháját fertőtlenítik, megfoltozzák, kivasalják, míg — ha különben egészséges — tisztán, csinosan ismét elhagyhatja a telepet.

Pontosság, rend, tisztaság, párosulva katonai szigorral, uralkodik az intézetben, melyről részletes tudósításunkat a következőkben adjuk:

(A telep fekvése.)

A Kálvária-ut végén, a cs. és kir. csapattórház tözsomszédságában, az Ottovay és Winkler-féle telken fekszik az új Cs. és kir. Katonai Gyűjtő- és Járvány-kórház. A huszonháromezer négyszögöl területen 43 épület van, amelyek közül tizenhárom különös rendeltetésű. Kétezernégyszáz beteg helyezhető el a kórházban. A barakok fából készültek és úgy a tető, mint az oldalak aszfalt tetőlemezzel vannak borítva. A telep mélyebben fekszik, mint az utca nivója és külön vízvezetékkel bír. A katonai építők hetven ezer fuvar földet hordattak el a telepről, hogy a csatornázás kívánt esése meglegyen. A külön csatornából a szennyvíz dezinficiált állapotban kerül a városi gyűjtőcsatornába.

(A fertőtlenítő barakok.)

Az új gyűjtőkórház különösen a szerb harctérről visszaérkező katonák befogadására szolgál. A bejáratnál ápolók várják a vasútról villamoson érkező sebesülteket és a fertőtlenítő barakokba viszik, ahol mindegyikük levétköztetik őket és értéktárgyaikat megőrzés végett átvesszik. Mindenekelőtt megnyirják, megborotválják és a fürdő-

teremben megfürdetik. Nehéz sebesültek részére *gurítható fürdőkádak* állnak rendelkezésre. Ruhája és fehérneműje a légmentesen elzárható *kén-kamrába* kerül, hol a fertőtlenítés történik. Egyéb holmiját, mint például: derékszíj, csajka, szárazgőzzel fertőtlenítik. Három fertőtlenítő kamra van. A fürdőszobából nyílik az öltöző, ahol tiszta fehérneművel látják el és kényelmes bőrpapucsot kap. Mikor így kitisztálkodva az öltözőt elhagyja, a sebesült a kórházterembe kerül, azokat pedig, akiknek csak a fertőtlenítési eljárásom kellett átesniük, elbocsájtják.

(A ruhák tisztítása.)

A fertőtlenítőhöz tartozik a mosókonyha, ahol gőzgép tisztítja, szárítja és *vasalja* a ruhaneműt. Ez a helyiség a fertőtlenítővel folyosóval van összekötve és itt előbb kádakban áztatják a kimosandó ruhát, majd a forróvízzel telt és belül különböző elhajlású lapátokkal elátott vashengerbe teszik. Innen az öblögetőgépbe, majd a centrifugális facsaróba kerül a ruha. A szárítókamrák bordásgőzvezetősövekekkel vannak ellátva, ahol *husz perc alatt szárad meg a ruha*. Már most a foltozóhelyiségben kijavítják és automatikusan mángorolják. Innen görkocsikon viszik a szárított ruhát a raktárba, ahol szortírozzák és a tiszta, kijavított munda frissen várja új gazdáját.

(A konyhák.)

A kórház telepen még konyha van, mindegyik *Alfa* szeparátor főzőüstökkel ellátva. Egy-egy konyhában *ötszáz embernek főzhetnek*. De nemcsak főzőüstök, hanem talkaréktűzhely is van minden konyhában, mely az orvos által a nehéz betegeknek rendelt *pecsenyetétel* készítésére szolgál. A konyha előtt tágas várószoba van, melyből egy ablak a konyhába vezet. A várószobának egyik ajtaján bejön a katona a csajkával, az ablakban megkapja a menázsit és a másik ajtón át távozik. A konyha ragyog a tisztaságtól, a padló cementlapokkal van kikövezve. Az élelmiszerkamrák közvetlen a konyha mellett vannak. *Láttunk pedáns rendben tartott liszteszsákokat, babot, lencsét, zsírt, sót*. Az egyik asztalon levő mérleg a husadagok pontos elosztására szolgál.

(A kötöző barak.)

Egy különálló kisebb épület két részre van osztva: *kötöző- és műtőteremre*. A halaszthatatlan műtőketek itt végzik, egy világos, kitűnő fekvésű szobában. Ennek a baraknak a szomszédságában vannak az orvosi szobák, külön fürdőszobával felszerelve. A fertőzés lehetőségének kizárására az orvos,

Izgalmas,
csodás,
érdekes

A mumia titka

Gondoskodjon mindenki
idejében jeggéről

A mumia titka

elmű detektívdramához.

mielőtt a kórházat elhagyja, megfürdik és másik ruhát vesz magára. A levetett ruhát aztán fertőtlenítik, szóval mindent elkövetnek, hogy az esetleges infekció megakadályoztassék. A műtőterem — dacára, hogy csak halaszthatatlan műtétek elvégzésére szolgál — *a legmodernebb sebészeti eszközökkel* van felszerelve. Amputálást és a leg súlyosabb sebési beavatkozások végezhetők a műtőben.

(A kórházterem.)

A betegek befogadására szolgáló helyiségek *gőzfűtéssel vannak ellátva* és minden egyes kórházteremnek külön fürdőhelyisége van. Egy teremben körülbelül 40—45 beteget helyeznek el tiszta, duplapokrócos vaságyakon. *A kórházterembe csak az kerülhet, aki fertőtlenítési processzuson már átesett*. Az ápoló személyzet a kórházterem mellett lakik, külön e célra készült egészséges levegőjű fiülkékben. Lakásukat fedett folyosó köti össze a kórházteremmel. Az egyik kórházteremben *pár órával azelőtt Sabácból érkezett szerb menekültek vannak elhelyezve tiszta ruhában, lenyírva, megborotválva*. Földmunkaó sabáci parasztlak, akik önként jelentkeztek a mi csapatainknál, hogy enni kapjanak. *Egy öt és egy hat éves kis komitácsi is van köztük*, apjukkal, aki Sabác környékén volt földmunkás. Az öreg szerb beteg, ha meggyógyul, internálni fogják.

A Délmagyarország munkatársa szerbiül beszélt Stankovics Spácóval, a menekült szerbbel. Felragyogott a szeme az öregnek, mikor az anyanyelvét meghallotta, láztól gyötört testével ide-oda mozgott az ágyban. *Elmondta, hogy a szerbek éheznek és azokat, akik elmenekültek és elbujtak a mi katonáink elől, előhajtja az éhség. Nagyon odavagyunk, goszpodin, Szerbián talán már a béke sem segít*.

A teljesség kedvéért meg kell említenünk, hogy a telepnek *fásbarakja, hullaháza* is van. Külön felhívjuk a figyelmet a *hulladékégető kemencére*, amelyben a használt vattát, kötszereket és egyéb, esetleg fertőző hulladékot égetik el. Jelen voltunk, mikor a kemence működésben volt, épen a menekültek használhatatlan, de bacillusos tárgyai váltak hamuvá.

(A járvány-telep.)

A kórháztelepnek Korda-sori oldalán van a tulajdonképeni járvány osztály. Ez három, teljesen elszigetelt barakból áll és ide azok kerülnek, *akik megállapított járványos betegségben szenvednek*. Jelenleg üresen áll, mert a járványok régen megszűntek. A járványtelep szennyvize — természetesen — mésszel fertőtlenítve kerül a gyűjtőcsatornába. A hulladékégető kemence is ezen a telepen van elhelyezve.

*

Egyik baraktól a másikig és a kijárat-hoz *téglázott ut* vezet, melyet sűrűn be fognak fásítani. *Az építkezési költségek mintegy millió koronát tesznek ki*, magánvállalkozó azonban — mint azt Götz alezredes megjegyezte, — ennek az összegnek a kétszereséből sem tudta volna a telepet így felépíteni.

*

Ezek volnának a száraz adatok, halvány vázlata ennek a nagyszabású egészségügyi intézménynek, amely megteremtőit dicséri és küzdő katonáink egészségét visszaadja.

ADAKOZZUNK A KATONÁK
TÉLI RUHÁZATÁRA!